

De hoofdverdachte

Lynda La Plante

De hoofdverdachte

Vertaald door Birgit Fuglsang

SAGA Egmont

De hoofdverdachte

Vertaald door Birgit Fuglsang

Originele titel *Prime Suspect*

Eerste druk juli 2025

Copyright © 1995, 2025 Lynda La Plante en Saga Egmont

ISBN: 9788727202402 (POD paperback)

ISBN: 9788727202396 (e-book)

ISBN: 9788727202389 (audiobook)

Alle rechten voorbehouden. Geen enkel onderdeel van deze publicatie mag worden geherpubliceerd, opgeslagen in een database, verzonden, in geen enkel format en op geen enkele manier, zonder geschreven toestemming van de uitgever, noch mag het op andere wijze dan reeds gepubliceerd en in vergelijkbare conditie in enige vorm gebonden of met omslag aan de koper verstrekt worden. Het is verboden om tekst- en datamining (TDM) van deze publicatie uit te voeren, inclusief voor het trainen van AI-technologieën, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

www.sagaegmont.com

Saga is een dochtermaatschappij van Egmont. Egmont is het grootste mediabedrijf van Denemarken en volledig eigendom van de Egmont Foundation, die jaarlijks met bijna 13,4 miljoen euro kwetsbare kinderen en gezinnen steunt.

Vognmagergade 11, 2, 1120 København K, Denemarken

1

Mevrouw Corrina Salbanna werd door het kleppen van de voordeur op de wind wakker uit een diepe slaap. Ze tuurde op haar wekkertje: bijna twee uur. Met een Spaanse vloek – haar moedertaal – gooide ze de dekens af en stak haar plompe voeten in haar pantoffels.

Ze schuifelde van haar kamer in het souterrain de trap op naar de gang. In de kille tocht trok ze haar peignoir dicht om zich heen en liep naar de openstaande voordeur. De kale lamp zette de verwaarloosde gang in een gelig schijnsel dat de aanblik van het loslatende behang en de bruine afbladderende verf er niet vrolijker op maakte. Met opeengeknepen lippen sloeg mevrouw Salbanna de voordeur hard dicht. Als zij door die deur uit haar slaap werd gehouden kon het haar niks schelen dat de anderen in huis er ook wakker van werden.

Toen ze zich omkeerde om weer naar haar warme bed terug te keren, zag ze op de overloop van de eerste verdieping licht onder de deur van Della Mornay's kamer schijnen. Ze had het

meteen door: dat hoertje had de voordeur niet goed gesloten. Della was drie maanden huur achter en had meer dan eens de waarschuwing gehad dat ze geen mannen op haar kamer mocht hebben. Nu deed zich de kans voor haar op heterdaad te betrappen. Mevrouw Salbanna rept zich zo snel ze kon naar het souterrain, haalde de bos kamersleutels en keerde hijgend naar boven terug.

‘Della, ik weet dat je er bent! Doe open!’

Ze wachtte met haar oor tegen de deur gedrukt. Ze hoorde niets, waarna ze aan de deurknop rammelde. ‘Della?’

Weer geen reactie. Met een vastberaden gezicht draaide mevrouw Salbanna de sleutel in het slot om en duwde de deur open.

De grote kamer zag er al even vies en verwaarloosd uit als de rest van het huis. Lang voor mevrouw Salbanna en haar man het oude Victoriaanse pand in de jaren zestig hadden overgenomen, was het al in zitslaapkamers opgesplitst geweest. In verschillende kamers hing nog de sfeer van de hippietijd. In deze kamer waren alleen de posters aan de muren verwisseld. Jimi Hendrix en de zijnen hadden plaats gemaakt voor meer eigentijdse pop- en filmhelden. Het eerste wat mevrouw Salbanna zag was een grote foto van Madonna met vooruitgestoken kusmond; de foto boven het hoofdeinde van het ouderwetse lits-jumeaux domineerde de hele vervuilde kamer vol rondslingerende kledingstukken. Over de leeslamp naast het bed was een rode sjaal gedrapeerd en in het schijnsel van de lamp zag mevrouw Salbanna dat de kussens en het dekbed met de rode zijden overtrek naar de zijkant van het bed waren geschoven, waardoor de bevlekte tijk van de matras open en bloot lag.

Geen spoor van Della. Huiverend en met een gevoel van afkeer keek mevrouw Salbanna in de kamer rond; ze achtte dat kleine kring ertoe in staat zich te verstoppen, want Della was slinks genoeg geweest om al die tijd de huur niet te voldoen. Ze snoof een geur op van zure lichaamslucht en goedkope parfum. Die geur werd sterker toen ze in de mahoniehouten kleedkast keek, maar de kast bevatte alleen jurken en schoenen.

De deur van de kast was van de scharnieren gelicht en tegen de muur gezet. De grote deurspiegel, vol vliegenspikkels, was gebarsten en er ontbrak een hoek aan, maar de spiegel had nog genoeg oppervlak, waardoor mevrouw Salbanna in de spiegel een been kon zien. Het been stak uit het laken naast het bed. Ze keerde zich bliksemsnel om.

‘Lelijke rotmeid! Ik wist wel dat je er was!’

Ondanks haar zware postuur was de hospita in een oogwenk van de kast bij het bed, en ging op haar hurken zitten om Della bij haar naar voren stekende enkel te grijpen. Met haar andere hand gooide ze het laken opzij. Ze deed haar mond open om hard te gillen, maar er kwam geen geluid; ze verloor haar evenwicht en viel op haar achterste. In paniek kroop ze over de grond en trok zich overeind aan de openstaande la van een hoge kast. Flesjes en potjes make-up kletterden op de grond toen ze het eindelijk kon uitschreeuwen. Mevrouw Salbanna schreeuwde en schreeuwde...

Milner Road in de wijk Gray’s Inn was al afgezet toen hoofdinspecteur John Shefford van de Recherche bij het huis arriveerde. Hij kwam als laatste van de opgetrommelde politiemensen op de plaats van het misdrijf; er stonden twee patrouillewagens voor het huis geparkeerd en geüniformeerde agenten hielden nieuwsgierigen op een afstand. Dicht bij het huis

stond ook een ambulancewagen met de portieren open; het personeel zat in de wagen thee te drinken. De lijkwagen van het mortuarium naderde op hetzelfde moment en moest uitwijken toen Sheffords auto met piepende banden tot stilstand kwam op de plaats waar de chauffeur van de lijkwagen had willen stoppen. Shefford wierp zijn portier al open terwijl hij de handrem aantrok. Hij sprong eruit en haalde zijn legitiematiekaart uit zijn zak toen hij over de touwafzetting stapte. Een jonge agent herkende hem en ging Shefford voor, de stenen treden op naar de voordeur.

Zelfs om half drie in de ochtend van die winterse zondag was het in de buurt als een lopend vuurtje rondgegaan dat er een moord was gepleegd. Achter veel ramen brandde licht en de bewoners stonden in hun ochtendjas ineengedoken op de stoep. Er waren kinderen op straat die elkaar de loef afstaken wie het dichtst bij de politieafzetting kon komen zonder er doorheen te gaan. Vijf 'Rastafarians' met een ghetto-blaster stonden bij de muur van het volgende huis te ginnegappen en grappen te verkopen, alsof er een straatfeest aan de gang was.

Shefford, een beer van een vent van bijna een meter negentig, stak met kop en schouders boven de anderen uit. Als rugbyspeler had hij aan het eind van de jaren zeventig, toen hij voor Engeland uitkwam, een zekere faam genoten. Hij zag er met zijn krulhaar dat aan één kant overeind stond en zijn losgeschoven das op zijn gekreukelde overhemd niet al te fit uit om aan het onderzoek te beginnen, en hij verkeerde ook allerminst in de juiste stemming. Hij was uit de kroeg gehaald waar ze de succesvolle afloop van een lange en moeilijke moordzaak aan het vieren waren, en hij voelde zich bekaf. Nu moest hij de leiding nemen van een volgende moord, maar deze zaak was van een heel ander kaliber.

Hij had met de meeste politiemannen in de donkere, volle gang in vorige zaken samengewerkt. Zodra zijn ogen aan het donker gewend waren nam hij hen aandachtig op. Shefford had een ijzersterk geheugen voor gezichten en hij begroette de hem bekende mannen bij hun rang en naam.

Onder aan de trap aarzelde hij even en trok zijn das recht. Het lag niet in zijn aard om voor een onaangename taak terug te deinzen, maar hij moest zich bij elke stap dwingen verder te gaan. Hij zweette. Boven de verwarring van de stemgeluiden uit hoorde hij een hoog gejammer dat uit het souterrain van het huis leek te komen.

Brigadier Bill Otley die zich op de overloop bevond had Sheffords stem gehoord. Hij hield op met heen en weer drementen, boog zich over de leuning en maakte een handgebaar naar zijn chef om hem naar het donkerste deel van de overloop te volgen. Terwijl hij naar de mannen keek die de kamer van het slachtoffer in- en uitliepen zei hij op zachte toon: 'Het is Della Mornay, chef. Ik hoorde het van Al Franks.'

Otley rook dat Shefford had gedronken. Hij haalde een pepermuntje uit zijn zak en gaf het aan Shefford. De chef was niet dronken; waarschijnlijk had hij wel een flinke borrel op, maar hier ontnuchterde hij snel. Vervolgens ontrolde Otley voor ieder van hen een witte overall. Terwijl de mannen zich in hun overall werkten, werd de donkere hoek van de overloop telkens verlicht door de sterke flits van een politiecamera in de zitslaapkamer.

Shefford stak een sigaret op en onder het roken herkende hij een diepe en barse stem die al zo lang hij binnen was onafgebroken doorpraatte. Hij liep naar de deur en luisterde.

'...Ze ligt naast het lits-jumeaux aan de kant van het raam en het verst van de deur. Het lichaam gaat voor de helft schuil onder

een donsdeken met een rode zijden overtrek. Het raam is open en er staat een ladenkast voor. We hebben een laken, een deken, een nummer van de *Sunday Times* gedateerd december 1990... Het schijnt dat de krant gebruikt is om iets in te pakken. Ze ligt met haar gezicht naar beneden en haar handen zijn op haar rug gebonden. Ze draagt een soort topje van geribbelde dunne stof en een minirok, geen kousen. De rechterschoen zit aan de voet, de linker ligt ernaast...'

Shefford knoopte zijn overall dicht. Is ze verkracht?' vroeg hij aan Otley.

'Weet ik niet, maar het is er wel een grote puinhoop.'

Het hysterische geschreeuw en gesnik van mevrouw Salbanna begon op Sheffords zenuwen te werken. Hij boog zich over de leuning en zag rechercheur Dave Jones op de trap naar het souterrain, waar Jones de hospita trachtte te kalmeren. Een ambulancemedewerker wilde een handje helpen om de vrouw daar weg te krijgen, maar onder heftige gebaren stortte ze zo'n stroom Spaans en Engels over hem uit dat de man kennelijk voor zijn leven vreesde en wegliep.

De patholoog stond klaar om met de recherche te praten. Shefford en Otley kregen toestemming de kamer in te gaan. Shefford nam nog gauw een lange haal, zoog de rook diep in en kneep de sigaret uit, waarna hij de peuk in zijn zak stak en langs de massa gebroken flesjes met make-up en parfum de kamer in liep. Hij keek goed waar hij zijn maat achtenveertig neerzette en bleef een eindje naast het bed staan. Van Della zag hij alleen haar linkervoet.

De helder verlichte kamer was vol mannen in witte overalls. Ze gingen snel en kalm hun gang. Nu en dan gloeide nog een fotoflitslamp op, maar er werd al materiaal ingepakt en bijeen

gezet om naar buiten te brengen. De omvangrijke gestalte van de patholoog dr. Felix Norman lag op zijn knieën over het lijk gebogen en deed voorzichtig plastic zakjes om Della's handen. Zijn ronde lijf was eigenaardig peervormig, met het zwaartepunt op zijn achterwerk; zijn figuur werd bekroond door een dikke bos grijs haar en een warrige grijze baard. Er ging een anekdote dat zijn halvemaanvormige brilletje nog altijd bijeen werd gehouden door hetzelfde stukje plakband dat hij in 1983 had gebruikt nadat een door hem ontleed lijk plotseling opveerde en hem een opdonder gaf. Het verhaal was nooit door iemand bevestigd en door Norman zelf in omloop gebracht. Het was Normans stem die Shefford in de microfoon van de bandrecorder had horen mompelen.

Hij keek op en groette Shefford met een klein handgebaar zonder zijn dictaat te onderbreken. 'Goed zichtbare hoofdverwondingen... mogelijk penetratiewonden door kleding heen en in hals, bovenste deel van schouders... Veel bloedvlekken, bloed over de linkerzijde van hoofd en gezicht. Kamertemperatuur verdomd koud, ongeveer vijf graden...' Dr. Norman barstte uit in een hoestbui, maar nam niet de moeite de recorder af te zetten. Hij boog zich over het onderste deel van het lijk, maar Shefford kon niet zien wat de patholoog deed. Norman keek op zijn horloge. 'Zeg twee of drie graden toen ze gevonden werd. Al dat licht hier en het gedoe van iedereen hebben de temperatuur in de kamer iets verhoogd.' Hij gaf Shefford een knipoog en bleef doorpraten. 'Raam half open, gordijnen maar gedeeltelijk dicht, geen verwarming aan... Deur naar de overloop veroorzaakt een sterke tocht en de voordeur is open blijven staan...' Hij betastte de armen en benen van het lijk, onderzocht de schedel en begon te zoeken naar een wapen of iets anders in

de kleding dat eruit kon vallen als het lijk voor vervoer werd opgetild. Bijna in één adem vervolgde hij: ‘Volledige afwezigheid van lijkverstijving, geen aanwijsbare bezinksels...’ Weer boog hij zich over het lijk en richtte zich op met een thermometer in zijn hand. Hij tuurde ernaar. ‘Diepe rectale temperatuur is... Kan het verdomme haast niet lezen... Aha, de tijd is nu acht minuten over half drie in de ochtend, vijfendertig punt acht graden, dus als we aannemen dat het afkoelingsproces op zevenendertig graden begon, kunnen we het moment van overlijden terugvoeren naar...’

Shefford ging van zijn ene op zijn andere voet staan en slikte moeilijk. Dr. Norman rolde het lijk zachtjes om en hij zag het gestolde bloed in het blonde haar kleven. Shefford moest zich omkeren. Het kwam niet door de aanblik van het bloed, want daar had hij in zijn beroepsleven genoeg van gezien, maar omdat ze zo nietig leek, zo klein en gebroken. Twee mannen in het wit kwamen binnen om het kleed te onderzoeken waar de dode jonge vrouw op had gelegen. Norman kreeg weer een hoestaanval en Shefford nam de gelegenheid te baat om te vragen hoe lang ze dood was.

‘Tja, ouwe jongen, in deze kamer moet ze vrij snel zijn afgekoeld, met dat raam open en geen verwarming aan... Ergens tussen middernacht, misschien iets daarna, en... naar ruwe schatting half een.’

Is ze verkracht, Felix?’ vroeg Shefford, hoewel hij wist dat Norman daar toch geen antwoord op gaf. Norman keek Shefford alleen maar met een vuile blik aan: hij nam de moeite niet meer te antwoorden op vragen die veronderstelden dat hij telepathisch was of röntgenogen had. Hij keek om zich heen en riep tegen een assistent: ‘Oké, lijkhoes!’

Twee mannen tilden het lijk op en legden het in de zwarte plastic hoes. Shefford kromp ineen en wendde zijn hoofd af, ontsteld door de misvorming van het gezicht. Hij had alleen haar profiel gezien en dat was al nauwelijks als iets menselijks te herkennen; haar neus en wang vormden een massa geklonterd bloed en het oog was geheel verdwenen.

‘Geen mooi gezicht,’ zei Norman zonder emotie.

Shefford knikte. Met gesmoorde stem zei hij: ‘Maar dat was ze wél. Mooi, bedoel ik. Ze heette Della Mornay. Ik heb haar zelf eens wegens tippelen moeten inrekenen toen ik nog bij de Zedenpolitie werkte.’

Dr. Norman haalde zijn verkouden neus op. ‘Ja ja. Nou, laten we haar maar naar het mortuarium overbrengen. Hoe vlugger ik aan haar kan beginnen, hoe eerder je het rapport krijgt.’

Shefford kon zich niet inhouden de vraag nog een keer te stellen: ‘Is ze verkracht?’

Norman fronste afkeurend. ‘Schei toch uit! Na de autopsie krijg je alles van me te horen wat je weten wilt.’ Hij keek de kamer rond, terwijl de mannen de plastic hoes om het lijk sloten en op een brancard tilden. ‘Ze hebben een complete vrachtwagen nodig om dit hele zooitje naar het politielab te brengen. O, heb je al iets gegeten? Dat zou ik maar doen voor je naar me toe komt. Geef me een paar uur de tijd.’

Shefford maakte een groetend handgebaar en drong zich door de mannen heen naar de overloop. Daar bleef hij met zijn rug naar de geüniformeerde agent bij de deur staan en stopte Otley tersluiks iets in zijn hand. Niemand had gezien dat Shefford het kleine voorwerp onder de matras vandaan had gehaald. Snel stak Otley het zwarte boekje in zijn zak.

Het was nog donker, maar toen Shefford buiten kwam was het op straat nog even druk als bij zijn aankomst. Gretig zagen de nieuwsgierigen de brancard met het lijk naar de klaarstaande wagen van het mortuarium gebracht worden. Politie mannen droegen zakken met bewijsmateriaal het huis uit. Mevrouw Salbanna en Shefford zelf hadden het lijk geïdentificeerd.

De onderzoekers van het delict ter plaatse hadden geen stukje oppervlak overgeslagen om er vingerafdrukken van te nemen, zodat over het grootste deel van de kamer een glimmende grijze sluier hing. Tevreden waren ze niet: de meeste in aanmerking komende plekken waren door de dader zorgvuldig schoongeveegd.

Nadat Shefford in de kantine snel een hapje had gegeten en Otley opdracht had gegeven ervoor te zorgen dat de overlegkamer van de rechercheurs zo snel mogelijk kon worden gebruikt, meldde hij zich om negen uur in het mortuarium. Hij was in het gezelschap van inspecteur Frank Burkin en rechercheur Dave Jones om met hen het werkplan voor de eerste dag op te stellen. Ze zaten in de wachtkamer van het grote laboratorium, waar Jones de bordjes met VERBODEN TE ROKEN straal negeerde. Terwijl ze bijeen zaten nam John Shefford de telefoon en draaide zijn huisnummer. Zijn zoontje was de volgende dag jarig en Otley, de peetvader van de jongen, wilde weten wat hij voor de jarige moest kopen. Johns vrouw Sheila had echter meer noten op haar zang. 'Heb je de clown voor Tommy's feestje besproken, John?' vroeg ze. 'Ik heb je zijn nummer vorige week gegeven, weet je nog?'

Shefford stond op het punt op te biechten dat hij het volkomen vergeten was, maar hij werd op het nippertje gered toen de assistent van dr. Felix Norman binnenkwam om de heren te halen.

‘Ik moet ophangen, schat. Ze willen me spreken. Tot ziens!’

In de voorgeschreven kleding, bestaande uit een witte ziekenhuisjas, een chirurgisch masker en korte rubberlaarzen, volgde Shefford de assistent naar dr. Norman.

Uit het groene laken staken twee blote bleke voeten. Aan een enkel was een label bevestigd waarop Della Mornay’s naam en een nummer waren vermeld. Norman begon al te praten voor Shefford bij de brancard was. ‘De dood, ouwe reus, is rond kwart over twaalf ingetreden. Een klassiek geval – haar horloge is kapot gegaan en op dat tijdstip blijven stilstaan. Overigens ontbreekt het gouden opwindknopje, dus ze moeten het kleed helemaal uitkammen. Het glas van het horloge is intact gebleven, maar het touw dat werd gebruikt om haar polsen vast te binden heeft het opwindstiftje verbogen. Welnu, je vroeg me of ze verkracht werd. Niet onwaarschijnlijk. Er zijn verse restanten van sperma in de vagina, in het rectum en in de mondholte, en aanzienlijke kneuzingen van de genitale streek. Ik heb uitstrijkjes naar Willy in het lab gestuurd en dat is, eh...’ Hij keek op zijn horloge. ‘Dat is inmiddels vijf uur geleden. Misschien hebben we vanmiddag de bloedgroep. Oké, wat de verwondingen betreft...’

Norman sloeg het laken terug over het hoofd van het lijk om Shefford de lichaamsverwondingen te tonen. Hij wees naar de steekwonden. Het lichaam was gewassen en de wonden waren duidelijk te zien.